

Redaktören har ordet...

Senaste numret av vår tidning SNORRLANDSARTILLERISTEN kom ut 2012, av olika skäl krånglade det förra året och därför överenskoms under våren att skapa ett dubbelnummer för 2013-2014, det är nu inte första gången. Som redaktör är det roligt att kunna komma ut med detta nummer, samtidigt som jag beklagar att ni fick "vänta" i två år mellan numren. Tidningen är lite mer omfattande, 28 sidor, men det är ändå några saker som utlämnats till framtiden. Jag hoppas att detta nummer skall ge er en god läsning över jul- och nyårshelgen.

Något som definitivt är nytt med detta nummer, men som inte syns i själva tidningen är distributionen. NA sänds nämligen med detta nummer för första gången ut till medlemmarna direkt från Berndtssons tryckeri AB, d.v.s. inplastning och etikettering görs av tryckeriet som sedan ombesörjer att de kommer iväg till postbefordran. Det både förbilligar och snabbar upp processen. Det har sannerligen skett mycket sedan jag tillträdde som redaktör - på alla fronter och ändå har jag uppnått mitt halvsekel först detta år - man kan förundras för mindre.

Efter det här numret är det som vanligt dags att börja planera för 2015 års nummer och läsarnas benägna bistånd med bidrag emottages tacksamt, förutom att skilda vad som idag sig tilldraget finns det

Bidrag till Tidningsfonden: 2012-13

Bengt Harald
Björn Arkegren
Einar Gustafsson
Erik Samell
Göran Forsell
Sten Helleng

mycket att ösa ur från tider som har flytt, det vittnar inte minst våra sociala medier om. Man kan inte annat än vara tacksam för de bilder som dyker upp där. Rörande artiklar/bilder vore det trevligt att få in fler exempel på vykort som är tagna med regementet som motiv - för att nämna något.

I detta nummer blev det ingen artikel om Jämtlands Fältartilleri, JFA, som 2013 fyllde 20 år och firade av detta med årsmöte på Kungsgården på Frösön, när det nästan var dags för 21-årsdagen.

Bjuder dock på redaktörsbilden från 2014 års stora JFA-aktivitet, återskapandet av slaget vid Storkyro i Österbotten, augusti 2014. Glatt fryntlig i kamisol vid besök på Kyrö destilleri i Storkyro (fi. Isokyro).

Eder redaktör

*Chefredaktören provar whisky å
Kyrö destilleri, i bakgrunden JFA
medlemmarna Ylva Å, Henric T
och Martin W - skål!*

MEDLEMMAR !

Då vi inte har medlemsavgift årligen tappar vi i styrelsen lite av kontakten med er medlemmar. Därför vill vi att ni:

1) Av kostnads och arbetsskäl och om ni inte önskar/vill ha föreningens utskick meddela det till:

E-post: <mailto:medlansv@kfna.se>

Post: KfNa c/o Bo Jonsson, Krutvaktargränd 26, 831 38 ÖSTERSUND Tel: 063-126340, 070-3058232

2) Ni som fortsättningsvis vill ha föreningens utskick sänd in er E-post adress till:

E-post: <mailto:medlansv@kfna.se> (O.B.S. punkt 1)

Om ni har e-postadress och inte erhållit något utskick från oss till er e-post, har vi den inte eller också har vi en felaktig adress.

Om ni nyligen har flyttat eller ska flytta och har/får ny postadress eller E-postadress meddela detta enligt adresser i rutan ovan.

För att hålla dig uppdaterad, besök gärna vår hemsida <http://www.kfna.se/> Med vänlig hälsning

P.S. Hjälp oss att sprida detta till kamrater som inte fått denna E-post

Med vänlig hälsning
Styrelsen KfNa

Verksamhetsåret har genomförts i enlighet med den av årsmötet beslutade och fastlagda planen.

Årsmöte 2012-09-28

Årsmötet 2012 genomfördes i vackert höstväder traditionsenligt med samling vid Fäbodstugan med efterföljande korum vid regementets grav under ledning av ordföranden med bistånd av vår regementsspastor. Samlingen inleddes med att ordföranden lade ner en krans vid gravstenen och läste upp namnen på under året avlidna medlemmar.

Särskilt noterades att vår hedersmedlem Maths O Sundqvist hade avlidit.

Under den tysta minut som följde levde många minnen upp i medlemmarnas tankar.

Årsmötesförhandlingarna genomfördes enligt stadgarna och med god uppslutning. Årsmötet konstaterade att föreningens ekonomi, som i huvudsak är beroende av aktiemarknadens utveckling, motiverar en viss återhållsamhet med utgifterna. Aktiemarknaden har under sista året varit ganska skakig.

Styrelsen föreslog ett antal besparingsåtgärder, bl a minskade ersättningar till styrelsen.

Styrelsen beviljades ansvarsfrihet.

Föreslagen verksamhetsplan och stat för det kommande verksamhetsåret godkändes av mötet.

Lars Lindblad avtackades efter mångårigt styrelsemedlemsskap.

Årsmötet avslutades med middag på fd Fältjägmässen numera Garnisonsmässen eller MR Husmans festvåning, som är lokalens officiella namn.

Verksamheten

Tio stycken protokollförda styrelsemöten har genomförts under verksamhetsåret.

S:a Barbara 2012-12-04

Genomfördes traditionsmässigt med stort deltagande. Platsen denna gång var åter restaurang Sundet på Frösön. Tal och salut på parkeringsplatsen nedanför Sundet. En återgång till Sundet berodde dels på bristande allmänna kommunikationer till Teknikland, samt att Teknikland vid denna tid lydde under en konkursförvaltare.

Företagsbesök

I år var besök vid Fältjägargruppen inplanerat till den 16 april. På grund av alltför få anmälda ställdes besöket in.

Vårstädning i Talldungen

Årets städning genomfördes planenligt.

Föreningen har också tagit på sig uppgiften att kora bort trädgårdsavfallet till återvinningsplatsen i Odenskog. Kommunen har medgett viss avverkning av enstaka träd och delar av någon tall. Ur föreningens synpunkt skulle ytterligare några tallar bort för att minska belastningen på våra tak. Kommunen som markägare har ju dock sista ordet.

Optand Teknikland

Teknikland gick som väntat i konkurs under hösten 2012. Genom återköp av byggnaderna av Jämtli har det varit möjligt att starta ett nytt driftbolag, Jämtland Teknikland, som hyr byggnaderna av Jämtli. Tyvärr har Flyghistoriska föreningen och senare även Veteranbilklubben lämnat samarbetet. I stället har tillkommit JFA och Jemtlands radioamatörer som mindre delägare. Samarbetsavtal är tecknat med Saab Aerotech och Järnvägmuseiföreningen.

Ett särskilt avtal har också tecknats med Flyghistoriska föreningen, vilket innebär att en besökare kan köpa biljett till hela anläggningen i likhet med

Styrelsen 2012-2013 konstituerades enligt nedan:

Ordf.	Sten Bredberg
V.ordf.	Sven Hultman (VU)
Skr.	Bo Jonsson
V.skr.	Dan-Erik Danielsson
Kassaförvaltare	Arne Berglund (VU)
Materieförvaltare	Bo Olsson
Medlemsregistrator	Stig Andersson
Klubbmästare	Sören Blomberg (VU)
Ordförande VU	Leif Haglund (VU)
V.ordförande VU	Bo Östlund (VU)
Ledamöter	Peter Kardin
	Lars Hammar (VU)
	Rolf Annernäs
	Rolf Maserius
	Göran Kullberg
	Sune Holgersson
Övriga ansvarsområden:	
Chefredaktör NA	Mikael Andersson
Stugfogde Talld.	Sune Holgersson
Vice stugf. Talld.	Rolf Maserius
Stugfogde Rangland	Johan Danielsson
	Lars Hammar
Revisorer	Bent-Olof Carlsson
	Lennart Gillblad
Revisorssuppleant	Mikael Andersson
Valberedning	Dennis Blom (sammank.)
	Berit Svedin
	Stefan Nilsson

Medlemsantal 2013-09-01

Vid verksamhetsårets slut har föreningen 731 (-6) medlemmar.

Föreningen MHS Ö vänner 40 (+1) medlemmar.
Stockholms batteri 154 (+2) medlemmar.
Av ovanstående är 6 (-3) hedersmedlemmar
och 82 (-9) familjemedlemmar.

In memoriam

Under verksamhetsåret 2012-2013 avlidna medlemmar, som kommit till styrelsens kännedom.

Göte Bystedt
Stig Nordqvist
Curt Johansson
Bo Bergström
Sven-Gunnar Edström
Agde Karlsson
Ivan Bill
Jonas Bergfält
Lars-Erik Johansson

A 4
1893 - 2013

tidigare. Ett fortsatt samarbete med Veteranbilklubben är också troligt. Teknikland återinvigdes den 15 juni och kommer att vara öppet under sommaren 2013. En särskild radioutställning i Garaget var nytt för året.

Bo G Olsson har i likhet med tidigare varit KFNA:s främste företrädare på plats.

Svårigheter att rekrytera husvärdar har blivit ett problem.

Karolinermonumentet vid Ranglan

Monumentet har efter återuppbyggnaden i juni 2012 klarat vintern och återinvigdes med en informell ceremoni den 17 augusti 2013, på dagen 50 år efter att monumentet invigdes första gången på denna plats vid Gräsliden.

Från återinvigningen av Karolinermonumentet på Gräslidvallen ovan Enan.

Martin Wallentin skjuter salut med musköt, standardförrare (JFA:s) Marika Åsell. Uniform m/1710

Bendz pris

Tävlingen har återigen genomförts på Teknikland på ett lättsamt sätt och med ett antal entusiastiska tävlande. Förhoppningsvis kan denna tradition hållas vid liv även i fortsättningen.

Avslutningsvis

Ett stort tack till er alla som deltagit, planerat, och i olika omfattning bidragit till att vår förening är i högsta grad levande.

Regementets standar, bild från digitaltmuseum.se

Verksamhetsåret har genomförts i enlighet med den av årsmötet beslutade och fastlagda planen.

Aterinvigning av Ranglan-monumentet

Den 17 augusti 2013 vallfärdade några engagerade medlemmar för att på dagen 50 år efter att monumentet invigts på nuvarande plats, återinviga det, efter det att monumentet tidigare under sommaren restaurerats efter vinterns ras. Därutöver deltog några medlemmar ur JFA iförda karolineruniform vilket gav ceremonin lite extra historisk känsla. Blågult band klipptes och karolinerna sköt gevärssalut. Ny vedbod/ förråd är byggd vid monumentstugan, utöver stugfogdarna har Arne Berglund och Kjell Olsson engagerat sig i arbetet.

Årsmöte 2013-09-28

Årsmötet 2013 genomfördes i vackert höstväder traditionsenligt med samling vid Fäbodstugan med efterföljande minnesstund vid regementets grav under ledning av ordföranden. Samlingen inleddes med att ordföranden lade ner en krans vid gravstenen och läste upp namnen på under året avlidna medlemmar. Särskilt noterades att vår musei- och traditionsofficer Curt Johansson hade avlidit. Hans namn fanns nu inristat på gravstenen.

Under den tysta minut som följde levde många minnen upp i medlemmarnas tankar.

Årsmötesförhandlingarna genomfördes enligt stadgarna och med god uppslutning. Årsmötet konstaterade att föreningens ekonomi, är god beroende av aktiemarknadens utveckling.

Styrelsen beviljades ansvarsfrihet.

Föreslagen verksamhetsplan och stat för det kommande verksamhetsåret godkändes av mötet, med tilläggen att finansiera en träff för "yngre" kamrater i Stockholm under ledning av Subalternhövdingen.

Likasa beslutades om visst tillskott för att bygga ett bättre vedförråd till stugan vid Ranglan.

Föreningens förtjänsttecken delades ut till Bo Olsson, Mikael Andersson och Rolf Maserius.

Årsmötet avslutades med middag på Residenset, där nu A4 vackra kristallkronor hänger efter en deposition i överenskommelse med landshövding Britt Bohlin.

Sankta Barbara 13-12-04

Årets firande skedde på Teknikland med ett något mindre deltagande än tidigare år. Samtidigt genomfördes ett extra årsmöte för att fastställa en smärre förändring i föreningens stadgar.

Studiebesök Fältjägargruppen 14-03-18

Vi fick en intressant beskrivning av nuvarande Försvarets spillra i länet. De jobbar på med knappa resurser, men har ett positivt hemvärn, som också har en god rekrytering.

Vårstädning i Talldungen

Årets städning genomfördes planenligt.

Bendz pris

Tävlingen har återigen genomförts på Teknikland på ett látsamt sätt och med ett antal entusiastiska tävlande. Förhoppningsvis kan denna tradition hållas vid liv även i fortsättningen. Årets vinnare, Sören Blomberg borgar för detta.

Ny hemsida

Föreningen har arbetat fram ny hemsida <http://www.kfna.se/>

Styrelsen

Åtta stycken protokollförda styrelsemöten har genomförts under verksamhetsåret.

Avslutningsvis

Ett stort tack till er alla som deltagit, planerat, och i olika omfattning bidragit till att vår förening är i högsta grad levande.

Sten Bredberg
Ordförande

Medaljörer: Rolf Maserius, Mikael Andersson och Bo Olsson

Styrelsen har under verksamhetsåret 2013-2014 haft följande sammansättning:

Ordförande Sten Bredberg. Traditionsförvaltare, Repr. Milmus Z
Vice ordförande Sven Hultman
Sekreterare Bo Jonsson
Vice sekreterare Dan-Erik Danielsson
Kassaförvaltare Arne Berglund VU
Materialförvaltare Bo Olsson Suppleant Milmus Z
Medlemsregistrator Stig Andersson
Klubbmästare Sören Blomberg VU
Ordförande VU Leif Haglund VU
Ledamöter: Peter Kardin
Lars Hammar VU
Rolf Annerås VU
Rolf Maserius
Göran Kullberg
Sune Holgersson Johan Danielsson VU

Övriga ansvarsområden:

Chefredaktör: Mikael Andersson
Stugfogde Talldungen: Sune Holgersson och Rolf Maserius
Stugfogde Ranglan: Johan Danielsson och Lars Hammar

Revisorer: Bengt-Olov Carlsson och Lennart Gillblad
Revisorsuppleant: Mikael Andersson

Valberedning:

Stefan Nilsson (sammankallande), Dennis Blom och Berit Svedin

Medlemsantal 2014-09-01

Vid verksamhetsårets slut har föreningen 729 (-2) medlemmar. Föreningen MHS Ö Vänner 40 medlemmar.
Stockholms Batteri 152 (-2) medlemmar
Av ovanstående är 6 hedersmedlemmar och 82 familjemedlemmar.

In memoriam

Under verksamhetsåret 2013-2014 avlidna medlemmar, som kommit till styrelsens kännedom.

Lars-Erik Johansson
Sven Grage
Helge Larsson
Ivar Palmcrantz
Johnny Stålhandske
Nils-Erik Holmsten
Stig Göransson
Ingemar Wendin
Valdemar Hanse

Årsmötet 2014 genomfördes i småruggigt höstväder och inleddes sedan vanligt med samling i Fäbodstugan där en välsmakande äppelkaka med vaniljsås kunde avnjutas innan förflyttning skedde till Östra begravningsplatsen och regementets grav. Officierade gjorde regpastor em Håkan Nilsson (se bild). Tyvärr regnade det lite lätt, så deltagarna gömde sig under paraplyerna.

Sjävla förhandlingarna ägde rum i Mr Husman, d.v.s. utrymmena i I 5:s f.d. matsal med bra deltagande, förutom sedvanliga frågor informerades särskilt om gjorda arbeten på "Ranglanstugan" och därmed sammanhängande frågor. Vid tillfället tilldelades Bo Östlund och Lars Lindblad kamratföreningens förtjänstmedalj (se bild).

Efter att vi valt ny styrelse, eller snarare valt om den gamla, gick vi alla glada till bords och avnjöt den goda årsmötesmiddagen innan vi, efter mörkrets inbrott skiljdes åt efter en trevlig söndagssamvaro i artilleristers lag. Det är bara att se framemot nästa årsmöte!

/ Mikael Andersson

Bo Östlund och Lars Lindblad, 2014 års medaljörer

Verksamhetsplan 2014-2015

2014-09-28 Årsmöte och styrelsemöte
Kransnedläggning vid regementets grav
Middag (Styrelsen)

2014-10-
Surströmming (Sören Blomberg)

2014-12-04
Sankta Barbara, salut och julbord
(Styrelsen och JFA)

2015-04-
Utlandsresa. (VU)

2015-05-
Vårstädning i Talldungen kl 1300-1600
(Stugfogdarna och Sören B)

2015-05-
Bendz Pris, Bendz middag (Vinnaren 2014)

2015-08-
Höststädning i Talldungen kl 1300-1600
(Stugfogdarna)

2015-08-
Företagsbesök, Jämtkraft kraftvärmeverk (VU)

2015-08-
Vinprovning med efterföljande grillning
(Sten B och Leif H)

2015-10-
Surströmming (Sören Blomberg)

--
Verksamhetsplan 2015-2016

2015-09-28
Årsmöte och styrelsemöte, Kranläggning vid
regementets grav och middag. (Styrelsen)

2015-10-
Surströmming (Sören Blomberg)

2015-12-04
Sankta Barbara. salut och julbord
(Styrelsen och JFA)

2016-04-
Företagsbesök, VMF (VU)

2016-05-
Vårstädning i Talldungen kl.13-16
(Stugfogdarna och Sören Blomberg)

2016-05-
Bendz pris och middag (Vinnaren 2015)

2016-08-
Vinprovning med efterföljande grillning
(Sten B och Leif H)

2016-09-28
Årsmöte och styrelsemöte, kransläggning vid
regementets grav och middag (Styrelsen)

Några namn på en gravsten – spanska sjukan på A 4.

När jag i samband med olika ceremonier har stått framför stenen på regementets gravplats har jag undrat över de översta namnen – åtta unga män som alla dog 1918. Vad hade hänt? Närmare efterforskning visade att de var offer för den så kallade spanska sjukan.

Spanska sjukan var en pandemi som skördade miljontals offer främst bland unga vuxna. Den kom till Skandinavien i juni och kulminerade i oktober-november. Sjukdomsbilden var skrämmande. I många fall angreps lungorna så hårt att de drabbade avled inom några dagar. Vanligare var dock en mer normal lunginflammation som även den före antibiotikans tid kunde vara livshotande. Sjukdomen fick en ojämn spridning över landet och värst utsatta var de nordliga länen och speciellt Jämtland. Östersund fick i rikspresen benämningen "spanska sjukans huvudstad" och i september öppnades ett kommunalt provisoriskt sjukhus i Västra skolans (Gamla Läroverket) gymnastiksal när Lasarettets resurser inte längre räckte.

Sjukdomen slog tidigt och hårt till inom armén. I kasernerna samlades ju i en trångbodd miljö värnpliktiga medförande smitta från olika håll och tillhörande den mest mottagliga åldersgruppen.

A 4 blev landets relativt sett hårdast drabbade förband. Under 1918 insjuknade 218 man och 27 avled, varav 22 inom loppet av två veckor. Ytterligare några sjukdoms- och dödsfall inträffade i början av 1919.

Man försökte vidta vissa förebyggande åtgärder. Den 30 juli föreskrivs på regementsorder: "Till förebyggande av smittfara (spanska sjukan) skall manskapet morgon och kväll gurgla sig med salt vatten." Den 8 augusti kommer föreskrifter från Kungliga Arméförvaltningens Sjukvårdsstyrelse om minst 15 m³ luftvolym/man i förlägningsutrymmen, isolering av misstänkta sjukdomsfall, vaccinering mm. Trots detta slog sjukdomen till med full

kraft redan någon vecka senare och den 20 augusti är ca 130 insjuknade och de första dödsfallen har inträffat.

Alla övningar inställdes tills vidare. Ett 70-tal provisoriska vårdplatser inrättades i Exercishuset och de svårast sjuka kunde inledningsvis överföras till Lasarettet. Naturligtvis innebar detta stora svårigheter för regementets fåtaliga sjukvårdspersonal. Den 20 augusti fick man förstärkning av en extra sjuksköterska från Stockholm och ytterligare någon dag senare två sjuksköterskor och en läkare som fullgjorde sin värnpliktstjänstgöring på I 5. Den 28 augusti kom ytterligare två sjuksköterskor och en läkare från Stockholm. Samma dag rapporterar Östersundsposten att förhållandena vid A 4 ljusnar och att antalet patienter stadigt minskar.

Med undantag för de åtta som vilar i regementets grav jordfästes de avlidna i sina hemorter. De fördes till järnvägsstationen eller i något fall till ångaren Thomée för vidare hemfärd. De flesta var hemmahörande i närområdet men några ur vad som då kallades studentkompaniet kom från Stockholm. Vid färden genom staden ledsagades kistorna av en militär trupp bestående av musikkår (A 4 hade vid denna tid fortfarande en liten musikkår) och en hedersvakt av åtta man ur den avlidnes batteri framför och åtta man bakom kistan. Dessa ständiga liktåg genom staden måste ha gjort ett djupt intryck på invånarna och bidragit till den allmänna domedagsstämningen.

Johan Persson

Källor:

Margareta Åman: "Spanska sjukan – i kasernerna, i Lappmarken och i politiken"

A 4 regementsorder 1918 nr 70-112

Östersundsposten 1918 12/6 - 3/9

Spanska sjukan, också kallad Spanskan, var en ovanligt svår och dödlig form av influensa som spreds över hela världen i slutet av och strax efter första världskriget. Dess ursprung är okänt. De flesta dödsoffer var unga vuxna som i övrigt var friska; i normala influensaepidemier är det istället barn, gamla och personer med försvagat immunförsvar som drabbas hårdast.

Pandemin varade mellan mars 1918 och juni 1920, och nådde såväl Arktis som avlägsna öar i Stilla havet. Mellan 50 och 100 miljoner människor dog, vilket gör Spanska sjukan till den pandemi som skördat flest liv i mänsklighetens historia på så kort tid. Antalet döda motsvarar 3-6% av världsbefolkningen, som då bestod av 1,6 miljarder människor.

Uppskattningsvis infekterades 500 miljoner, vilket motsvarar ungefär en tredjedel av alla människor. Av dem som fick diagnosen dog minst 2,5%, vilket kan jämföras med mer normala influensaepidemier där högst 0,1% dör.

I Sverige dog 37 573 personer i influensa under åren 1918 - 1920 enligt den officiella statistiken, till det ska läggas ytterligare något tusental där dödsorsaken sannolikt var influensa. Då den svenska epidemin kulminerade under oktober och november 1918, hade det månadsvisa dödstalet stigit från det normala på ungefär 15 per 1000 invånare till 35 per 1000. [Spanska sjukan dödade ungefär 2% av de diagnostiserade fallen i Sverige. Hårdast drabbat var Norrland, främst inlandet, där t ex Jämtlands län var det län som hade högst andel döda och Arjeplogs kommun hade den största andelen döda i Sverige med cirka 3% av kommuninvånarna. (Wikipedia)]

Vedbod

Stugfogdarna Johan Danielsson och Lars Hammar önskade en större vedförvaring vid kamrattföreningens stuga vid Ranglan. Årsmötet 2013 beslutade att tilldela medel för detta ändamål.

Under hösten undersöktes kostnaden för detta projekt. Det visade sig att vi, Kjell Olsson och Arne Berglund fick uppdraget att bygga en vedbod i anslutning till den östra väggen på stugan.

Den 18 mars började vi att kapa till det virke som behövs

*Vi köpte grundmålad panel som vi sedan målade med röd oljefärg
Knutbrädor och vindskivor skall vi måla vita nästa vår.*

På kvällen var byggsatsen framme vid stugan och väntar på montering.

På eftermiddagen den 21/5 kom vi (Arne och Kjell) fram till stugan för att montera vedboden Observera snöfläckens storlek bakom huset.

Efter en sen lunch påbörjade vi bygget med att leta grundstenar. Vi fann några lämpliga och bjälklaget blev stabilt.

<- På morgonen den 28 mars åkte vi till Rundhögen med byggsatsen. Solen sken från en klarblå himmel och det var ett antal norskregistrerade bilar på parkeringen. Niklas Magnusson var på plats och hade påbörjat avlastning av skotern. Vi lastade av byggsatsen och hjälpte till att lasta det första lasset på skoterkälken.

När takstolarna var på plats gjorde vi kväll och åt en välförtjänt middag.

Efter en tidig frukost blev det att sätta på snickarvästen igen. Dagen ägnades åt att spika panel på väggarna, lägga tak och golv samt knutbrädor. Vi gjorde även dörren och monterade gångjärn och låsbom. Det tog hela dagen!

Under fredag förmiddag var det lite justeringar och kompletteringar med dörrhandtag och kompletteringsmålning. Dörrhandtaget tog lite tid men vi lyckades rät bra om vi får säga det själva. Vi kompletteringsmålade spikhuvuden och mm samt att dasset fick lite färg.

Så här ser det ut på lite avstånd observera snöfläcken bakom huset, den är nästan borta. På eftermiddagen lämnar vi huset efter tre dagar med högsommarvärme. Termometern har visat mer än 20°C.

Vandringen hemåt gick väldigt bra. När vi närmade oss Sevedholm kom svårigheten, Enan hade stigit väldigt mycket. Ni som gått där under sommarn vet att leden söder om Enan är spångad. Som ni ser på bilden ligger detta under vatten, på vissa ställen nådde vattnet upp till knäna.

Vid det södra brofästet till den nya hängbron var det lösbottnen och väldigt djupt.

När vi kom till bilen tömde vi vattnet ur skorna och satte på torra skor.

Arne Berglund och Kjell Olsson

STOCKHOLMS BATTERI 1938-2013 - 75 ÅR!

Stockholms Batteri, en "hjälpjäs" till kamratföreningen i Östersund, grupperade för första gången den 2. April 1938 på Hamburger Börs - då "i skuggan av en stövel".

Batteriets förste chef *Hans Strokirk*, kunde mönstra 53 medlemmar. Redan i augusti hade batteriet hunnit med de militära kamratföreningarnas marsch till Skansen och en uppvaktning på Gärdet inför Gustaf V:s 80-årsdag.

Krigsutbrottet 1939, då Batteriet just fyllt 1 år, befäste helt plötsligt vikten av samhörighet såväl internt inom Batteriet som med Kamratföreningen på A 4 i Östersund.

Sammankomsterna berikades fort nog med minnen från olika beredskapsperioder. Namn som R F Sohlberg, Jonas Hedberg, Anton Wiklander, Torsten Berggren, Erik Stackell, och S U Tilly passerar revy i matriklarna.

Sammankomsterna berikades fort nog med minnen från olika beredskapsperioder. Namn som R F Sohlberg, Jonas Hedberg, Anton Wiklander, Torsten Berggren, Erik Stackell, och S U Tilly passerar revy i matriklarna.

1943 anordnades en resa upp till A4s 50-årsjubileum.

*"Mat fanns det i överflöd - kupongfritt"
står det i en reseberättelse.*

Efter Hans Strokirk övertogs ordförandeklubban av Anders Westerberg, John Pålman, Gunnar Gräslund, Magnus Pålman, Lennart Uller, Lars Lagrell, Johan Persson och nu åter Lars Lagrell.

Batteriet har fortlöpande varit en samlingsplats för Norrlandsartillerister som tillfälligt eller för gott grupperat i Stor-Stockholm med omnejd.

Medlemmar med nära och direkt erfarenhet av beredskapstidens hästar, seldon, och dynga har dock efterhand gjort patron ur. I stället har Batteriets ljudmätpluton registrerat att gnägg och frust ersatts av ett tilltagande brum från nyare, helmotoriserade batterimedlemmar och från vida kraftigare mynningsknallar. Sammankomsterna berikas då och då med studiebesök. Så har Batteriets bl a beskådat en jagares eldledningscentral, polisens ledningsscentral, ett ölbryggeri, med ett förmånligt museum, en datatillverkare, polisrytteriet och Postmuseum för att nu nämna några få.

Kontakten med A 4 fick en ökad aktualitet i och med att högvakterna så småningom anförtroddes samtliga försvarsförband, skolor o d. Sålunda fick även A4 begå sin stora högvaktspremiär 1978, alltså för just trettiofem år sedan, med många nedresta NA-kamrater och anslutande Stockholmsbatterister som andäktiga åskådare.

Den nya tidens anda har inneburit ett synnerligen berikande och trevligt tillskott såtillvida att fruar, andra familjemedlemmar och odyler* kan bli medlemmar i Batteriet och dela våra krutdoftande minnen.

**Kommer från uttrycket fruar, sam-/särbos och dylikt.*

Vår- och andra utflykter har berikat denna samhörighet. I nyare tid har utflykter till Vaxholms fästning, Skokloster, Hemvärnets stridsskola och en vandring i den kommande Norra Länken bjudit intressanta upplevelser.

Helt färiska upplevelser är Batteriets anslutning till A4s utflykt till Åland, Batteriets "egen" helgesresa till Östersund och nu senast i år en trevlig utflykt till Arsenalen; det fina motorfordonsmuseet i Strängnäs.

Batteriet har också sänkt standarden inför två konungar, Gustav V och Gustav VI Adolf, på deras sista färder.

Batteriet gick i väntplats under Masse Pålman sjukdom och fränfalle 1996. Så småningom, och särskilt aktualiserat av A 4:s nedläggning 1997, har dock Batteriet återupptagit marschen. Temperaturkorrektionen har indexjusterats, O-linjekorrektören har korrigerats och loppet dragits.

Underrättelsekompaniet spårar alla norrlandsartillerister inom vårt mätområde och uppdaterar adresser m m. Här kan noteras att i dagsläget mönstrar Batteriet ett drygt hundratal medlemmar - runt 20 % av hela kamratföreningens numerär.

Vid årsmönstringen 2012 fastställdes Batteriet organisation enligt följande:

Batterichef :	Lars Lagrell
Batteriadjutant:	Tony Damström
Sambandsadjutant:	Tommy Häll
Kvartermästare:	Lars Jonsson
Battoff:	Staffan Wredling
Eoff:	Mikael Lindberg
Revisor/stf :	Jan Hallgren/Mats Tallbom

Bland medlemmar som på senare tid lämnat in och grupperat till högre Oplatser må nämnas Masse Pålman, Hans Werthén, Sven Holmberg, Ingvar Marklund, Jonas Hedberg och Sten Lindahl.

Batteriet har på olika sätt hedrat deras minnen.

Planer som diskuteras i dagsläget är något slags samverkan med övriga artilleribatterier som är grupperade i Stockholm.

Här en helt otrolig historia:

Ryssland började fort nog efter kriget 1808-09 planera och bygga en väldig fästning på Åland; vid Bomarsund. När Krimkriget bröt ut 1850 var fästningen långt framskriden, dock inte helt färdigställd.

År 1854 seglade en fransk-engelsk eskader in mot Bomarsund, under "Admiral Sir Charles Napier", och sköt fästningen sönder och samman.

Fartygs- och landartilleriet hade utvecklats så att de traditionella granitbefästningarna blivit hopplöst föråldrade.

Sex år efter Bomarsunds förstörelse, runt 1860, börjar man i södra Stockholm bygga en serie befästningsverk av just den typ som sex år tidigare hade visat sig totalt omodern - snacka om långsam underrättelsetjänst.

Näval, man kom ganska snart till full och grym visshet om galenskapen. Hela projektet lades ner innan ens halvfärdigt. En liten rest av muren vid en av anläggningarna finns att beskåda i det hus där undertecknad arbetar; i WSPs kontor medelbart söder om Gullmarsplans bussterminal.

En informativ utställning om det "galna" projektet är öppen för publikum. Den ger en intressant bild av dåtidens, i våra ögon något naiva, säkerhetsuppfattning.

Staffan Wredling

Redan romarna idkade eldsignalering:
Signalationem ignis exclamate!
(Eldsignalering ropa!)

Stallfuriren manade knektarna att: "När ni närmar er hästen bakifrån så skall ni låta/föra väsen så att hästen hör att ni kommer. Annars kan han bli rädd och slå bakut - och slå av er skallen,

**"OCH JAG VILL FÖRB-E INTE HA NÅGRA
HALTA HÄSTAR PÅ REGEMENTET!"**

Stockholms batteri på slottet, våren 2014

I ett rent sagolikt sommarväder samlades ett drygt trettiotal medlemmar till en grandios begivenhet.

Samling utanför yttre borggårdens "norra båge".

... en högst trevlig information i övre våningen på kommandantflygeln.

MH berättade om kommandantstaben och om hur alla arrangemang kring högvakt, statsbesök och mycket annat är organiserade.

MH förevisade också den "hatt" som funktionärer bär vid speciella tillfällen.

Den heter Bicornie och är en tvåhornig (båt)hatt som "komponerades" i slutet av 1700-talet. Den användes "längs", men på napoleontiden i en variant även "tvärs".

Se gärna vidare på nätet.

Informationen berikades av förfriskningar och nötter. Lars Lagrell och Tommy Häll övervakar att alla får sin "beskrädda del av fröjd och smärta, möda vila och behag".

Därefter hade vi den enorma förmånen att kunna beskåda hela vaktombytet "von oben"; från övre våningen i högvaktsflygeln.

Ombytet genomfördes med grandezza och strängens inför en "fullsatt" borggård.

Figurativ marschmusik garnerade vaktombytet, till publikens enorma uppskattning.

Ett trumsolo ekade smattrande mellan slottsbyggnaderna.

Hur håller de reda på höger och vänster om, och fram och bak, och återtåg till rätt formering?

Efter vaktombytet "släpptes vi lösa" vid Livrustkammaren, den enorma samlingen av minnesföremål från anno dazumal till helt moderna dopklänningar.

Vagnutställningen inrymde fantastiska ekipage, slädar och annat.

Sjuglasvagnen är dock i operativ tjänst och finns att beskåda på hovstallet.

Besök gärna – och låt dig imponeras!

Bilder och text: Staffan Wredling

Bendz Pris 2014

Årets "stora" kamp är avgjord och de tappra deltagarna sökte sig ut till Teknikland där tävlingen genomfördes. Många har kämpat genom åren i hårda provningar och utmaningar. Dagens tävlingar kräver inte samma ansträngning som förr, och målet ligger nog mer på att träffas och umgås samt att avnjuta god mat och dryck.

Efter de tre tävlingsmomenten som i år bestod av bilorientering med "liten" bil, ett häftigt skytte samt kunskapsprov kunde årets segrare utses. Vinnare och således tävlingsledare för 2015 års Bendz blev Sören Blomberg. 2:a platsen togs av Lars-Göran Jönsson och på 3:dje plats kom Liz Blomberg.

Efter en mycket jämn batalj i glada vänners lag var det dags för en utsökt 3-rätters middag i Kronans restaurang som också var värd för prisutdelningen. Årets tävlingsledare Jonny Granberg överlämnade därmed traditionsenligt uppgiften till årets segrare Sören Blomberg att anordna 2015 års Bendz Pris.

Jonny Granberg

Liz Blomberg, Sören Blomberg och Lars-Göran Jönsson.

Nedan: Freån besöket vid Fältjägargruppen, G22

KFNA studiebesök Fältjägargruppen den 18 mars 2014

Vi var c:a 15 kamrater som samlats ute på F4 för att få en information om länets nuvarande försvarsförmåga.

Vi blev väl mottagna av tf chefen Anders Sundin. Ordinarie chef, Mikael Johansson hade mycket snabbt kommanderats iväg på utlandstjänst och vårt sedan lång tid bokade besök hade tydligen fallit mellan stolarna vid den snabba chefsöverlämningen.

Av en slump blev Fältjägargruppen kontaktad under dagen för att överenskomma om hur fiket från Murklan skulle serveras och på det viset, fick Anders Sundin veta att han under kvällen skulle hålla information för KFNA. Anders skötte dock detta galant, så vi fick all den information vi kunde begära.

Sammanfattningsvis förstod vi att Jämtland har en god rekrytering till hemvärnet, och att både övningsverksamheten och beväpningen är idag av mycket god klass. Inte minst lät det positivt för oss artillerister att man är på väg att beväpna dem med Grk.

Organisationen är ytterst slimmad, men ändå så orkar man med att utbilda en lite värnpliktskontingent varje år. Detta blir då underlag för rekrytering av soldater och befäl till yrkesarmén eller till Hemvärnet.

Vi alla fick en positiv uppfattning om Fältjägargruppens verksamhet.

Efter informationen avnjöts en enklare landgång med the eller kaffe i konferensrummet.

Anders Sundin avtackades med ett exemplar av A4 jubileumsbok.

Sten Bredberg

Äntligen

Under alla mina år i Jämtlands fältartilleri, JFA, har det ofta pratats och önskats att vi hade tillgång till ett antal uniformer 1873, populärt kallat Attila. Då föreningen skjuter med kanon m/02 skulle det inte bara vara snyggt utan historiskt korrekt då uniformen användes på regementet i tiden för sekelskiftet 1800-1900. Visst är det så att många officerare använt uniformen betydligt senare och att det finns ett stort antal uniformer bevarade, men det är officersuniformer. Manskapsuniformen är annorlunda på flera sätt och att hitta en Attila för manskaps känns om inte omöjligt så i alla fall väldigt svårt. Jag vet om 2 st, en finns på Armémuseum och den andra hos Kamratföreningen Norrlandsartillerister. Det har alltså varit utgångsläget så nytillverkning har varit det enda alternativet, ett alternativ som nu blivit verklighet.

Hur har vi då gjort?

Den viktigaste komponenten hjälpte kamratföreningen till med, vi fick låna och titta på originaluniformen. På så sätt slapp vi uppfinna hjulet på nytt eller gissa oss fram till hur det varit. De officersuniformer vi annars har tillgång till är sydda senare på 1900-talet och med andra "finare" material än i manskapsuniformen. **STORT TACK** till er.

För ett slikt projekt behövs 3 byggstenar så att säga. En skräddare som vill ta på sig jobbet, ett mönster och rätt material. Det kan låta enkelt men helt lätt är det inte att återskapa en 100 år gammal uniform. Den skräddare vi hittade till slut var en fröken med det karoliniskt klingande namnet Sofia Långström. Frk Lång-

ström har firma i Västerås så till glädje för statsfinanserna har Posten tjänat en slant på paket vilka sänts mellan det Långströmska skrädderiet och Fältartilleriet arbetsgrupp Uniform, kallad AG uniform i Östersund.

Att hitta ett giltigt mönster var inte heller enkelt. Via Armémuseum kom en enklare skiss från 1800-talet vilket var nog så bra men till skillnad mot sekelskiftets rekryter med smala midjor och kraftiga brynjor består dagens kanonservis delvis av män där bringans kraft sjunkit neråt magen där den bildar en bas som man måste ta hänsyn till vid mönsterkonstruktionen. Här vore 91:ans Major Morgonkrök en bra förebild. Vid sidan av dessa finns även medlemmar med den motsatta fysionomin, kvinnorna, vilka kanske bättre korresponderar mot den bild jag nyss beskrev av sekelskiftesrekryten. Så en hel del knep och knäp med mönstret blev det.

Det tredje byggstenen, materialet, var kanske det enklaste. Här fick vi god hjälp av våra vänner i Artilleriavdelningen i Göteborg som nytillverkat de "snören" som utgör uniformens dekorationer. Tyg och knappar köptes över disk hos kända firmor så sen var sömnaden i gång.

En första provuniform anlände från Frk Långström hösten 2012. Som sig bör med ett provexemplar utfördes fälttest varefter vissa ändringar föreslogs. Föreningens medlemmar mättes så vi skulle få någon slags bild av vilka storlekar vi behövde. Det visade sig att våra nättaste medlemmar är 150 cm långa och väger 50 kg och de stadigaste bitarna är närmare 190 cm och har passerat drömgränsen 0,1 ton. Storleksmässigt blir detta ett spann mellan storlekarna 46-58.

Utifrån detta och hur en förväntad medlemskader kan se ut fördelades storlekarna på de 11 uniformer som beställts.

Lagom till doktorspromoveringssaluten vid Uppsala Universitet i maj månad 2013 kunde undertecknad och några till inviga de första uniformerna och glädjas åt en pjäsgrupp i blå uniform och orange krage för första gången på många många år.

Henric Tungström

Attila-arbetet.

Foto: Sofia Långström

<http://syfia.nu/attila-m1873/>

Historien om hur A4 kristallkronor hamnade på Residenset

I samband med A 4 nedläggning försökte jag förmå dåvarande Mitthögskolan att verka för att officersmässen skulle bevaras för framtiden och kunna nyttjas som en attraktiv festlokal i staden. Jag fick ingen respons på detta liksom vårt önskemål om att regementschefsporträtten skulle få vara kvar. Däremot ville man då att vi skulle lämna våra kristallkronor i deposition.

Striden om mörsarna, staketet och minnesstenen gjorde oss mindre benägna att vara tillmötesgående i detta fall. I stället erbjöd vi I 5 offkassa att deponera dessa till I 5 mässen, vilket också blev fallet.

Efter garnisonens nedläggning lyckades man ju nå en uppgörelse med Fältjägaren AB och Mr Husman om ett bevarande av I 5 mässen, nu kallad för Garnisonsmässen för att understryka det gemensamma intresset.

Under 2012 skedde en förändring på Stadsdel Norr, så att Garnisonsmässen måste avvecklas. I 5 offkassa gjorde ett avtal med ägarna till Kungsgården att möblera denna med deras möbler från sin gamla mäss. Det blev mycket lyckat. Samtidigt kom det även önskemål om att våra kristallkronor skulle följa med till Frösön.

Kf NA styrelse gav då mig i uppdrag att i första hand erbjuda A4 Campus/Miun att kristallkronorna skulle återföras till sina ursprungliga platser. Märkligt nog avsa man sig detta denna gång med hänvisning till att man behövde en modernare belysning. I andra hand hade jag då uppdraget att erbjuda Kungsgården våra vackra kronor.

De var mycket positiva men efter noggranna mätningar av storlek och takhöjd på Kungsgården kom man fram till att de helt enkelt var för stora.

Nu stod vi utan alternativ.

Av en händelse deltog jag vårvintern 2013 i ett sammanträde med AFF, Allmänna Försvarsföreningen, som skedde på vår gamla mäss i Acke Åslund-rummet. Ordförande satt Britt Bohlin (vår landshövding). I någon paus berättade jag om våra kristallkronor och att man tackat nej till att hänga tillbaka dem, där de hängdes upp för 80 år sedan, och vi gick runt och såg på vad som nu ersatt dem och alla förundrades över detta nej tack.

Genom en ingivelse ställde jag då frågan till Britt Bohlin om de kanske skulle passa på Residenset i stället. Hon tände direkt på idén och tyckte att det var en perfekt möjlighet att få dessa vackra kristallkronor att ytterligare förhöja Residensets skönhet samtidigt som de också hade en historia i Jämtland. Men hon reserverade sig för att hon måste få klartecken av den statliga fastighetsägaren. Efter några veckor fick jag besked att Länsstyrelsen gärna tog emot våra kristallkronor som en deposition från Kf NA.

Länsstyrelsen tog på sig att transportera kristallkronorna från I 5 till Residenset.

I början på juli blev jag inbjuden till Residenset för att vi tillsammans skulle komma överens om placeringen. Britt hade då redan tillsammans med husfrun ett förslag på var de skulle placeras, och jag tyckte att det blev en utmärkt lösning. Med den lösningen kommer varje besök-

are var man än är att se åtminstone en av våra kronor.

Med anledning av denna överenskommelse föreslog jag Britt att Kf NA skulle få fira sitt årsmöte 2013 på Residenset, vilket också blev så, tyvärr utan Britt Bohlins personliga medverkan. Jag framförde också ett önskemål att den ursprungliga historien om dessa kristallkronors tillkomst på A 4 på något sätt skulle anslås, vilket också beviljades.

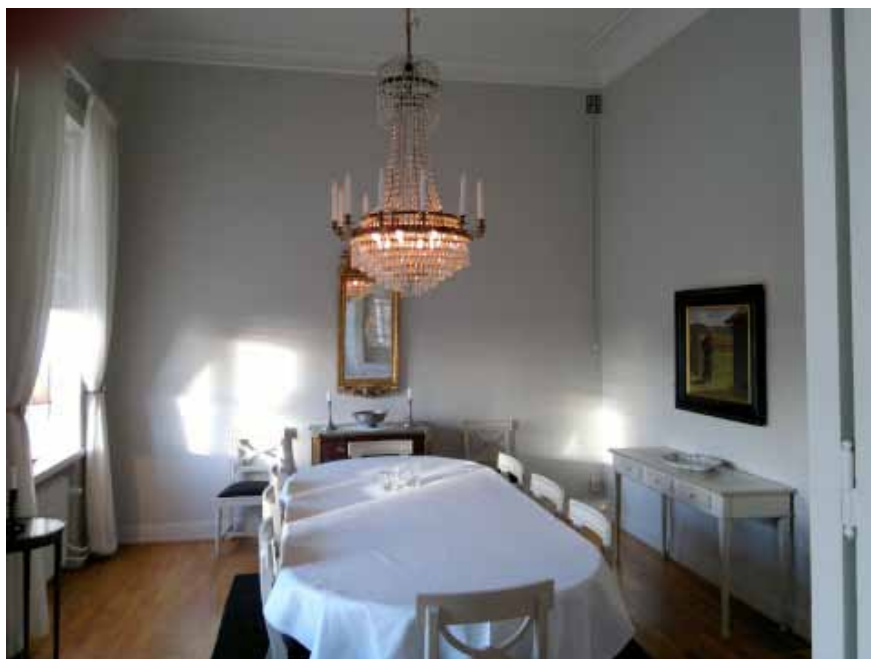
På nedre botten där gäster kommer in och hänger av sig finns kristallkronan från Röda rummet. På ett bord står en tavla med färgkopia av den bild med text som var publicerad i ett specialnummer av NA om officersmässen.

Vid Kf NA:s årsmöte 2013 deltog 50 medlemmar. Biträdande länsrådet Bengt-Åke Strömqvist höll ett välkomsttal, där han hyllade tillkomsten av A 4 kristallkronor. Alla vi närvarande kunde konstatera att tre av dem var på plats, och att den fjärde ännu inte var det berodde på att taket måste förstärkas på denna plats för att säkert hålla för den tunga lampan.

Den 21 oktober var jag på Residenset i ett annat ärende och kunde då även se att den sista av dessa vackra kronor nu prydde sin plats.

På mig ankommer nu att få den tillträdande landshövdingen 2014 att förstå att Kf NA framledes måste få fira sina årsmöten på Residenset för att kunna konstatera att de deponerade kristallkronorna är i gott förvar.

Sten Bredberg

Till höger ses en bild på några sidor ur A 4 furirsällskaps tidning "Distarbragder" från 1930.

Tidning kommer att tillföras dess arkiv (A 4 underbefälskårs arkiv, SE/FAJ/11693), som förvaras hos Föreningsarkivet i Jämtlands län, FAJ.

Tidningen återfanns av Lars Dahlin på en loppmarknad i Östersund den 24/8-2014 och emottogs dagen efter.

Är det någon som vet något om tidningen och kanske mer om "sällskapet" ?

De tre nummer av A 4 furirsällskaps tidning
"Distarbragder" tillägna styckelåren 7, Olsson.
Östersund den 16. okt. 1930.
Skanderson

Fyrahundra högvaktsdygn – vackra ceremonier – dubbel NOR eller Ett år med Curt Johansson

När jag en sommardag 1996 för första gången steg in på chefsen för A4 tjänsterum, Sveriges vackraste tjänsterum med utsikt över centrala Östersund och Storsjön och med Frösön i blickfånget på andra sidan sjön, kände jag inte Curt Johansson (från Frösön är det två byggnader som dominerar statsbilden det vackra f d A4:s kanslihus och rådhuset). Utanför dörren till tjänsterummet satt en äldre man klädd i uniform med majors gradbeteckning. Det första jag reagerade på var hans sätt att resa sig. Det var med en spänst och snabbhet fullt värdig en topptränad sjuttonårig yngling. Efter ett tag när jag lärt känna denne hedersman sa jag ”Curt kan du inte sluta resa dig när jag kommer. Det är jag som skall resa mig för dig”. ”Nej överste, det går inte, det sitter i ryggmärgen”.

Curt Johansson (1919-2013), känd av många som haft med försvaret att göra, utnämnd till major i armén av Åke Sagren, verksam på ålderns höst inom SMB, var anställd vid A 4 från mitten av 1980-talet för att bygga upp och sköta regementets museum. Han hade tidigare medverkat vid museet på A 8 och i Boden. Hur många av klubbens medlemmar som träffade Curt i Boden har jag ingen aning om men de som tjänstgjort i Boden under 70- och 80-talet kan ha kommit i kontakt med honom.

Curt berättade att han under sin militära karriär gjort 400 högvaktsdygn i olika befattningar. Jag har själv aldrig gått högvakt så jag vet inte vad ett dygn innebär med de som varit aktiva efter kriget och genomfört ett antal kan jag tänka att fem dygn kan betraktas som många. Någon enstaka kanske gjorde 25 (idag kan det vara annorlunda). Curt har alltså genomfört tretton månaders tjänst på slottet, om han tjänstgjort på Drottningholm vet jag inte.

Curt var författare till Försvarets ceremonihandbok och hans tjänster efterfrågades inom hela FM med jämna mellanrum. Jag var väl måttligt förtjust i ceremonier under min militära bana tills jag kom i åtnjutande av de ceremonier som Curt skrev och regisserade. Plötsligt var våra militära ceremonier väldigt vackra och värdiga vilket manifesterades inte minst vid ceremonierna i samband med avslutningshögtiderna då Norrlands artilleriregemente avvecklades i Östersund 1997.

forts. sidan 28!

Subalternkårens återträff i Stockholm

Den 24 maj genomförde A 4 subalternkår ytterligare en lyckad återträff i Stockholm. Detta genomfördes under kamratförenings paraply och samordnat med Stockholms Batteris vårmönstring. Under dagen erbjöds två alternativa verksamheter som avslutades med en gemensam middag i Militärsällskapets lokaler på Valhallavägen 104. Stockholms Batteri genomförde ett besök på Kungliga slottet med information av chefen för kommandantstaben, Rickard Beck-Friis Häll medan subbarna besökte 4:e sjöstridsflottiljen på Berga och fick en guidad rundvandring på korvetten Visby.

Uppslutningen på slottet var bra och efter alla återbud blev vi subbar en tapper skara om tre som åkte ut till Berga denna varma och soliga vårdag. I vaken mötte vår guide örlogskapten Johan Guggenberger upp och under ca två timmar visade han oss runt på båten (ja, även flottisterna säger båt). Tyvärr var det fotoförbud så inga foton fick tas förutom ett lagfotografi på helikopterplattan. Självklart bjöds det på fika i massen och då vi var så få så fanns det gott om tid och möjlighet att ställa frågor och diskutera korvettens förtjänster och brister. Besöket gav en inblick i hur verksamheten bedrivs och hur livet ombord kan te sig. Vi var alla överens om att det saknades en rejälare pjäs i 155 mm-klassen då 57mm luftvärnskanon i sammanhanget inte kan anses annat än finkaliber. Som tack överlämnades kamratförenings bordsstandar och därmed finns det i alla fall broderade kanoner ombord.

På hemvägen gjorde vi en halvhalt på Medborgarplatsen för att ”torka kläderna och fukta strupen”. Därefter begav vi oss mot Militärsällskapets lokaler för att möta upp övriga 20-talet kamrater. Där bjöds det på mousserande vin som välkomstdrink och efter lite minglande gick vi till bords. Batterichefen Lars Lagrell hälsade välkommen och under uppslupna former tuggade vi sen i oss Coeur de filé Provençale (vitlöksmarinerad oxfilé) eller hälleflundra, allt sköljdes ner med välsmakande vin och toppades med kaffe och kaka. Kamratförenings ordförande Sten Bredberg tackade för maten och passade på att ge oss lite information om föreningens verksamhet och turerna kring Teknikland.

Efterhand upplöstes den glada skaran, gubbarna gick direkt hem medan subbarna fortsatte ut i natten. Många minnen var uppriskade och många anekdoter återberättade och alla var även denna gång övertygade att detta är en verksamhet som måste fortsätta inom så väl subbekåren som hela kamratföreningen och Stockholms batteri. Inget nytt datum sattes men nästa återträff förordades att ske i Östersund och vi som planerade denna återträff hoppas på att fler ska vilja engagera sig men framför allt delta på den verksamhet som anordnas och på så sätt föra regementets minnen och fana högt även framöver.

Vid pennan
Pojkspoling Hansson

Flottan bjöd på kaffe, Lars T, Stefan H och Jakob K.

En hobbymilitärs år

Så var ytterligare ett år av en hobby-militärs liv till ända och skall icke komma åter

60 tjänstgöringsdagar 2013 blev det om jag räknat rätt. 7 resor tur och retur Boden. (2030 mil med bil, halvvägs runt jorden. Eller 1470 flygmil) Jag kanske får ihop till en NOR i alla fall. Från tankar, planläggning och utbildning så börjar nu ett krigsförband att skymtas där långt bort i tunneln. De tomma raderna i organisationen blir färre och färre. Rekryteringen hittills har riktats mot pjäs och Eldledning. Men om något är eller så börjar man rekrytera mer direkt mot underhållsfunktionerna. De som nu finns i underhållsorganisationen kommer från det gamla systemet. Och de kan komma från precis vilket förband som helst. De som finns på min trosspluton kommer från de mest skiftande förband. Även rörligheten är stor på dem. En begärde förflyttning till I 19 för att på så sätt öka möjligheterna för att komma iväg på FN-tjänst. En av mina gruppchefer begärde förflyttning till en kokgrupp på Amfibie. Detta eftersom att han ville ner i grytorna på riktigt. Alla lämnade oss med ömsesidig saknad.

De gamla A 4:ingarna som finns kvar är stora glädjeämnen och det är höjdpunkter när vi träffas. Ingen nämnd – ingen glömd. Att ni är kvar, gör att man fortfarande, trots allt strul tror på att det kan bli något bra av det här. Om man innan vår herre kallar hem en, får öva i fullbataljon, vet bara den högste personalchefen, GUD fader. Men bara känslan att man närmar sig tunnelns slut, full bataljon. Gör att man vill hänga med ett tag till.

Vad gör man mellan tjänstgöringsdagarna i Boden då. Bland annat så man att läsa de nya Reglementena (ArtR Bat och ArtR Trosskomp m fl) och ge feedback, synpunkter och förslag på sådant som saknas avseende underhållstjänst.

"Så plötsligt händer det". 27 september nådens år 2013. Så stod de där, livs levande. De fyra första nya artilleripjäserna. Archern. Det var en stor nyhet i Aftonbladet i somras, att vi sedan ett år inte hade en enda artilleripjäsa i Sverige (?). Men då var stockholmsjournalisterna felunderlättade. De skämtades om att de hade missat 93:e Haubitsbataljonen och deras, väl beprövade pjäser. En Bandkanon, en Haubits 77 B samt två Napoleonpjäser. Dvs Traditionspjäserna. Alltid finns det något gammalt original som är grun-

dutbildad på den sistnämnda pjäsen. Annars får vi ringa Micke Andersson.

Fyra stycken livs levande Archers står där på kaserngården och brummade. Rysningar gick längs ryggraden. Där stod så ett haubitskompanis effektlevererare. Gert Fylkings "Äntligen" kändes som ett underdrift. Det har varit stora motivationsproblem för pjäsfolket när de bara fått hålla på och skjuta Granatbortkastare hela tiden. De vill ju givetvis skjuta med sin huvudbeväpning. Men nu är de här och överlämnades officiellt den 18 oktober till bataljonschefen Thomas Bjerregaard.

2013

18 – 20 januari Planering, lagutveckling samt bataljonschefsbytarshelg

Där reservare och fast personal träffades kompanivis, planlade, samkvämde m m. Bl a så föreslogs att man skulle ha ämnesföreträdare inom varje område. Och av någon anledning så blev jag det inom området ammunitions- och underhållstjänst. Tanken var att man skulle ha två stycken på bataljonen, en som var kontinuerligt anställd och en tidvis tjänstgörande.

Denna helg så bytte 92:a haubitsbataljonen chefer. Johan Pekkari ersattes av Thomas Bjerregaard. En bra chef ersattes av en annan bra chef. Detta har alla förutsättningar att fortsätta vara bra.

10 mars – 20 april Högvakt

Jag fick under våren exemplifiera uttrycket "att om man inte har en lämplig, så får man ta en villig".

A9 var en man/kvinna kort och jag tyckte att det skulle vara kul och det funkade bra med min civila arbetsgivare. Så så fick det bli. Det började med en vecka skyddsvaktsutbildning för mig och några övriga från gamla systemet som saknade den utbildningen. Självskydd, vaktteori, skyddsvaktsprov både teori och skjutning. Och givetvis så var det "kallt som grisar" den dagen vi skulle skjuta. – 26 på morgonen när vi skulle ut till skjutbanan. Jag skulle skjuta pistol. Vilket jag var tvungen att göra med handskar, för man fick inget fäste med händerna när man skulle göra vissa handgrepp. Men tillslut klarade alla av kraven för skyddsvakt, även jag. Vecka två så började själva högvaktsträningen och där ordet "halt" kunde betyda två saker. Allt utifrån kontexten. Kul ord det där.

Efter 2,5 veckas utbildning plus en veckas ledighet runt Påsk, för att vi jobbat över en helg. Så bar det iväg till Stockholm. Två nätter på Berga innan pågång. Vi var två vaktchefsomgångar på bägge slotten. Eftersom vi var en man kort vid själva fanbäreriet inne på slottet. Så blev det jag och min stf (1:e Sergeant Erik Palm) uppgift att dela på den sysslan. Så det blev en del barande och traskande för oss.

Man skulle kunna tro att jag med mina 53 år var äldst. Så icke fallet. Med oss hade vi en tidvis tjänstgörande soldat som var 4 år äldre. Och så länge han är kvar så måste jag ju också vara kvar. Högvakten genomfördes utan några större balanser. Kungaparet kom tillbaka från ett besök i Kroatien. Det var även installationsaudienser på slottet för nya ambassadörer från Filipinerna, Bhutan, Mali och Kenya. När kortegen passerar Yttre Borggården så stod vi där med fanorna när de passerade.

2 – 5 maj Prov- och anställnings-helg

Ett antal soldater prövades och anställdes denna helg. Jag och Jan-Erik (Olofsson) hjälpte/skötte det logistiken runt Mazlovs första trappsteg för de testade/prövade massorna.

12 – 19 juni SÖF (Särskild Övning Försvaret)

Nu var det äntligen dags för utbildning inom den egna professionen. Det var också första gången jag fick se mina anställda underlydande kolleger/krigskamrater. Första gången sedan 1999 som man kände att man ingick i en pluton, ett militärt sammanhang. Det trodde jag aldrig 1999 att jag skulle få uppleva igen. Det blev ingen formell utbildning, utan vi fick prova på ett antal olika saker.

Olle Tapper som författare

Pumpa upp vatten, rena vatten, am-tjänst teori, drivmedelstjänst, Remi, stridsskjutning, samkväm, lastning, säkring av last, el-aggregat, livsmedelstjänst och lite till. Alla soldaterna kom från det gamla systemet. Men de nya är på väg in.

Eftersom SÖF avslutades två dagar innan midsommar, så passade jag och min fru Marie (F 4, F 7 Malmen) som bilat upp från Tyringe, Skåne, tillsammans med vårt lopphärbärge, (145 mil enkel väg). Att stanna kvar och fira midsommar hos min bror (fd S 3 och AF 1 i Boden) och mina föräldrar. (Pappa Ing 1 - 3, (Frösunda, Eksjö, Boden) Fo staben Boden samt Milostaben NN i Östersund. Mamma vete fasen)

Vi firade även vår 30:e bröllopsdag (Pärlbröllop) i Boden. Jag och Marie har alltså levt mer ihop än en isär. I alla fall om man glömmer/förtränger alla övningar man varit ute på.

23 - 27 september Utbildning i Ammunitionstjänst

Så var det dags för om jag förstätt det rätt. Den första kursen i Ammunitionstjänst för soldater från det nya systemet. I det nya systemet så utbildar man mer i kurser eller sammanhängande block. Inte som förut när man spred ut det under en längre tid eller utbildningsskede. Det var inga problem att utbildas tillsammans med soldater från det utbildningssystemet. Mycket trevliga och sociala soldater, som inte hade några problem med att det dök upp ett original från tidigare Krita. Och som även hade en del att tillföra från fälttåget i Pommern, nästan. Mycket kände jag igen från den gamla tiden. Före sekelskiftet alltså. Men nu så gäller t.ex. ADR fullt ut. Så alla som kör farligt gods (ammunition, drivmedel m.m.) måste ha ADR utbildning. Och skall man köra tung lastbil i försvaret så måste man även ha civilt körkort på det. Mycket av utbildning var att räkna på ammunitionssprängvikt, Q-vikt, samlastning m.m. Besök i amför-råd, lastning och lossning praktiskt, spännband, säkring av last m m. En nyttig repetitionsvecka. Och en möjlighet att umgås med kommande uh-och amsoldater. Mycket kunnig och duktig instruktör var 1:e Sergeant Willhem Sandberg. Trots sin ålder, oerhört mogen, kunnig och säker i sitt ledarskap, utan att behöva ta till stora åthävor. Man blir både glad och stolt över de befäl som produceras från det nya systemet. Och inte bara han. De nya cheferna, som kommer är oavsett nivå. Mycket dugliga, bra befäl och inte minst bra kamrater.

2014?

Inget inbokat, men det blir väl någon helg, kanske högvakt och en SÖF. Den som lever får se.

Olle Tapper

Norrlandsartillerist besöker S:t Barbara!

Helgen 2-6 maj var undertecknad och sambo i Prag för en liten semestertripp. Efter några dagars vandring runt stan kändes det som om det var dags för något annat. Vi fick en idé om att åka till Kutna Hora för ett besök på landsbygden och en mindre ort. Dessutom finns Benhuset på denna ort. På tåget på fm 4 maj läser jag lite om staden och upptäcker att S:t Barbara katedralen ligger i denna ort, givetvis måste en Norrlandsartillerist besöka en sådan plats.

S:t Barbara Katedralen är en mycket magnifik byggnad väl värd ett besök. Jag tände ett ljus i katedralen, skänkte 4 december, svunna tider och bortgångna kamrater en tanke.

Benhuset är en makaber plats. Ger ett perspektiv över mänsklighetens historia. En av bilderna kommer från Benhuset, gissa vilken!

Vi kunde konstatera att Tjeckien har avdramatiserat religionen mer än Sverige, kommersen pågår för fullt inne i katedraler och kyrkor.

Johan Danielsson
Höfdingen

Stångkuskens egenskaper som urvalskriterium vid anställning av kvalificerad personal eller

Hans Werthén vid Norrlands artilleriregemente, A 4- några hågkomster (fritt ur minnet varför sanningshalten kan variera)

Hans Werthén, industrimannen och företagsledaren (1919-2000), gjorde sin värnplikt vid Norrlands artilleriregemente, A 4. Det bör ha varit 1938 eller 1939. Han trivdes säkert väldigt bra både med sin befattning och med regementet för Hans Werthén kom att visa en stor tillgivenhet och engagemang för regementet. Han utbildades till stångkusk, dvs den soldat som red på det tredje hästparet med tistelstängen mellan de båda hästarna. Att var stångkusk eller förkusk (jag tro det kan heta så, dvs den som red på första paret av de sex hästar som drog pjäsen) krävde sin man och det är säkert många stånghästar som gått omkull då förkusken inte höll ut i svängarna liksom många klämda högerben. Det sägs (möjligen är det en skröna) att senare i livet bedömde Hans Werthén folk som han anställde utifrån kravet om de skulle kunna vara stångkusk eller inte. Denna filosofi lär han ha utvecklat vid A 4:s 100-årsjubileet, då han uttryckte uppfattningen att han synade tänkbara kandidater till anställning som varande stångkusk, mellankust eller förkusk. Stångkuskar anställde han om det var frågan om en ledarposition, förkusk kunde han också tänka sig att anställa om han behövde en person med idéer och initiativ. Mellankuskar anställde han aldrig.

När A 4 gick högvakt sommaren 1996 (jag tro inte jag hade tillträtt som chef A 4 då men var med eftersom jag tillträdde strax efter) stod Hans Werthén på borggården och det sas att vid alla tillfällen som A 4 gick högvakt då hade Hans Werthén varit närvarande. Hans Werthén var också en stor stödjare av A 4 och bidrog till att A 4:s historia kunde dokumenteras på olika sätt vid regementets 100-årsjubileum. Han bidrog också till museets samlingar av tennsoldater.

På Stockholms slotts yttre borggård föreslog min företrädare Lars Lagrell att jag skall hälsa på Hans Werthén och det blev ett angenämt möte. Förvånad blev jag över hur denne industriman kunde visa en bondpojke som råkat bli överste en sådan respekt. Hans Werthén berättade att han hade investerat några miljoner (jag tror summan var 30 miljoner) i en fabrik som reparerade järnvägsagnar i Östersund och att han några veckor senare skulle åka till Östersund. Vi bjöd in Hans Werthén till en lunch för att tacka honom för allt han gjort för regementet. Det blev en lyckad tillställning med Hans 77 år och Curt Johansson 77 år så vi hade vid det tillfället 144 år av erfarenhet. Dessa båda herrar hade inte svårt att finna varandra. Efter lunchen gick vi till museet och Curt

vittna om sin värnpliktstjänstgöring under ansträngande vinterförhållanden med den tidens tjänstgöring. Ledighet existerade väl knappast. Stallvakten kan jag tänka innebar åtskilliga timmar under långa nätter i stallet. Alla timmar som gick åt till att rykta hästarna (skulle tro att organisationen innebar ca en häst per två soldater). Jag kan endast tolka Hans Werthéns positiva syn på värnplikten vid dåvarande Norrlands artilleriregemente som betydelsefullt för hans personliga utveckling, kanske rykte han in som yngling och åkte hem som man, i så fall var han inte ensam om den upplevelsen. Det är säkert många som under värnplikten fått uppgifter och ansvar i unga år som de inte hade haft tidigare och för vilket många det kanske dröjde länge innan de fick uppleva motsvarande ansvar, för andra kanske aldrig.

Jag anser att Hans Werthén, så som han honorerar sin tid vid Norrlands artilleriregemente, personifierar värnpliktssystemets styrka inte minst på det sätt som det kom till uttryck i svenska armén under drygt 100 år. Dock skall väl tilläggas att alla har inte, tyvärr, lämnat värnplikten med samma erfarenhet.

För Bulletinen
Torsten Gerhardsson

"Bulletinen" tidskrift för
Klubb 19 i Stockholm.

*Torsten Gerhardsson och Sten Bredberg vid standaröverlämningen 31/12-1997.
(från artilleri.se)*

förevisade det. Hans Werthén hade alltid en kommentar kring den materiel som han kände igen från sin tid vid regementet. Därefter gjorde vi ett besök vid Arméns tekniska skolor (ATS), en mycket modern och välutrustad anläggning, och här insåg jag varför Hans Werthén var den industriman han var. I varje sal, vid varje utrustning/utbildningsanordning såg han en möjlighet och levererade minst en idé i varje sal hur den kunde användas och utvecklas inom olika områden, i sanning en lärorik lektion. Det är med förvåning man upplever hur en sådan framgångsrik industriman med sådan värme och engagemang kan

XXXIV.Nordiska Militära Kamratföreningsmötet, Karelska Brigaden, Vekaranjärvi, Finland. 6-9 juni 2013

(XXXIV.Pohjoismaiset kiltapäivät Karjalan Prikaati, Vekaranjärvi, Suomi.)

Av: Bo Olsson

Skall här försöka berätta litet om en oförglömlig resa till Finland. Dag 1. Onsdag 4 juni
Bilresa från bostaden ner till Stockholm, checkade in på hotellet på kvällskröken. Fick ett rum med strålande utsikt över Värtahamnen och Kaknästornet. Lyckades att somna runt kl 2400.

Bild 1 och 2: Utsikt från hotellfönstret

Dag 2. Torsdag 5 juni

Inte mycket sömn, vaknade kl 0400, strålande fin morgon med sikt över Lidingö med omnejd. Vattnet alldeles spegelblankt. Samling kl 0600 vid terminalen (Hann inte äta någon frukost på hotellet, matsalen öppnade kl 0600). Avresa kl 0710 med Tallink/Silja till Åbo. Dagtur, däckplats. Hela resan gick över ett hav som låg spegelblankt samt med en strålande sol från en i det närmaste helt blå himmel. Satt till stor del av tiden på soldäck och mådde gott. Vid en samling under båtturen blev Jag och Sven Mattsson 15 utsedda till de svenska flagghissarna. Dessutom blev jag tillsammans med Jan Nilsson från Klubb 19 (I 19), utsedda att representera Sverige i pistolskytte och två andra att skjuta gevär i den kommande lagtävlingen i skytte.

Bild 3 och 4. Soldäck.

Kl 1915 (finsk tid) ankomst till Åbo via ett kort öppethåll i Mariehamn. Bussresa via Helsingfors till slutmålet Vekaranjärvi. Lätt moln på himlen, 23-25 grader kl 2130. Ankomst Karelska Brigaden i Vekaranjärvi kl 2355. Fika serverades i korridoren på den kasern som vi blev inkvarterade i. God natt ca 0045.

(Inte mycket sömn den dagen)

Bild 5. Avfärd från Åbo med buss.

(Sven i blått, vår finska värdinna Marjo Tuomara i mörkt med handväska)

Dag 3. Fredag. 6 juni

Tidig morgon, frukost. Lätt molnigt lite regndropar. Egna förberedelser inför invigningen kl 1300. Lunch kl 1100.

Kl 1300 Öppningsceremoni (flagghissning, kransnedläggning). Först hissades den finska flaggan därefter de övriga nordiska länders flaggor. Musikkåren spelade. Välkomsttal av den finska ledaren samt av brigadens kommandör, brigadgeneral Timo Kivinen.

*Bild 6
Uppställning för
öppningsceremonin*

*Bild 7
Öppningsceremonin*

*Bild 8
Den svenska flag-
gan hissas*

Kl.1400 var det transport med buss till Kouvola (närmaste staden i detta område) c:a 5 mil.

Där det var förberett för stadens mottagning. Uppställning och parad genom staden med musikkår i täten. Halt för kransnedläggning vid ett krigsmonument (Finland har många monument som de hedrar efter sina krig.)

*Bild 9
Parad genom
Kouvola*

Kouvolas vapen

*Bild 10
Kransnedläggning i Kouvola*

Karelska brigaden bildades den 1 januari 1957 i samband med att 5. brigaden namn-ändrades.

5. brigaden var själv efterföljaren till 8. infanteriregementet (JR 8), som blev känt genom Väinö Linnas roman *Okänd soldat*. Karelska brigaden upprätthåller traditionerna för Viborgs läns kavaleriregemente, som stundtals var förlagt i Viborg. Brigadens årsdag är den 6 maj, då Gustav II Adolf just denna dag 1618 gav order om att om att den finska militären skulle rustas upp och där bland annat förbandet Karelska rytarna sattes upp.

Bild 11

Mottagning i Kouvola stadshus

Brigaden består av följande enheter:

- Kymmene jägarbataljon
- Karelens artilleriregemente
- Salpausselkä luftvärnsbataljon
- Kymmene ingenjörbataljon
- Östra Finlands signalbataljon
- Karelens underhållsbataljon

Bild 12

Den svenska delegationen på trappan till stadshuset i Kouvola

Dag 4. Lördag 7 juni

Frukost, flagghissningsceremoni
Presentationer i biografsalongen.

- Nordiskt samarbete, statssekreterare Marcus Rantala.
- Nordic Battlegroup (NBG), överstelöjtnant Pertti Kelloniemi.
- Försvarsreform i Finland, överstelöjtnant Rami Saari.

Lunch

Presentationerna fortsatte

- Försvarsutbildningsföreningen, Henrik Nystén distriktet chefen av sjöförsvaret.
- Beredskapsförband och deras uppgifter, film
- Presentation av brigadens materiel (ute).

Bild 13-14-15

Finländska 15,5 cm K98

Bild 16 och 17

Från försvarsutställningen

*Bild 18 och 19
Från försvarsutställningen*

Kl 1600 skyttetävling med ekovapen. Två gevärsskyttar och två pistolskyttar från varje land Jag var en av de svenske på pistol och lyckades ta en 3. plats.

Dag 5. Söndag

Efter frukost en tävling i punktutbildning (med borgar- och militärfärdigheter), där vi var 7-8 i varje grupp med blandade nationer.

Olika moment bl.a. gissa namnet på 10 olika marscher, avståndsbedömning, skjutning med slangbells, blåsrör och leta minor (ölburkar) med minsökare.

På eftermiddagen besök i Repovesi nationalpark (Lapinsalmi bro) Vid framkomst korvgrillning och öl.

*Bild 22
Lappinsalmi bro, 50 m lång och väger 5 ton.*

*Bild 20
Information före start.*

*Bild 21
Minröjning*

*Bild 23 ->
Sven Mattsson får en korg till ölen*

På kvällen festbankett i matsalen med mycket god mat och dryck.

Många medaljer och hederstecken utdelades bl.a. fick jag en medalj för min 3:e plats på pistol.

Efter banketten var mässen öppen och där vart det ett surrande till sent på kvällen.

Dag 6, söndag . 8 juni hemresa

Av transport kl 0900. Färden gick via Helsingfors där vi besökte Mannerheim-museet och hans gravplats.

Bild 24
Brigadens kommandör,
brigadgeneral
Timo Kivinen

Bild 25
Festbanketten

Bild 26
Mannerheim-muséet, Helsingfors

Bild 27
Mannerheims grav i Helsingfors

A 4 staketet

Regementets staket återfinns idag inte längre i anslutning till kasernområdet, men på en hel del andra platser i staden. Under hösten började ett antal bilder på dem ses i vår Facebook-grupp (Norrlands artilleriregemente A 4) och så här skriver Sten Bredberg:

“Så här gick det tydligen till: Christer Vall Lillsjöhögen (dotterson till Hult) hade fått överta allt dugligt överblivet staket med avsikt att sätta upp det i Lillsjöhögen. Kom till insikt att det inte passade där och sålde det då till Molund. Molund avser sätta upp en minnesskylt med historien kring Hult och A4 staket. Det blir en bra lösning.”

Till höger: Gånggrinden på plats vid staketet på Odensalagatan liksom körgrinden. Fastigheten ägs av Kjell Molund (bussbolaget)

*Nedan:
Delar av staketet vid Thoméegränd/Storgatan 43*

Staketet vid blomsteraffären ”Linnean” på Bruflovägen invigdes för c:a 2 år sedan och är försedd med en informationsskylt

forts. från s. 16

När Curt Johansson började sin militära bana vet jag inte men 1931 är en siffra som kommer tillbaka (det är möjligt om det fanns någon ungdomsverkssamhet på den tiden). Det är dock belagt att han 1936 började som volontär, jag tror, vid Skaraborgs regemente dåvarande I 9 (en minnesbild av vad Curt berättade). Samtidigt har jag en känsla av att Curt var Stockholmsgrabb men jag är ytterst osäker (någon kan kanske vederlägga eller vidimera). Curt hade, i sitt personliga museum (det innehöll bl a en omfattande samling epåletter), en inramad bild av en artikel från 1925 i Dagens Nyheter som jag tror hade väckt Curts militära intresse. Curt levde sitt liv i det militära, med det militära och genom det militära, att få lära känna honom, arbeta tillsammans med honom var en förmån som jag högt värdesätter.

När Norrlands artilleriregementes saga i Östersund 1996 var all hade Curt varit i uniform i 60 år (hur många sjukdagar han hade under den tiden skulle vara roligt att veta). Sextio år innebär ju dubbel NOR. Idén kom upp och sagt och gjort vi skall ge Curt en NOR till. Hur processen i detalj gick till vet jag inte men medaljen beställdes, datum för en ceremoni, med lokal press inbjuden, bestämdes. Tre dagar innan ceremonin gick larmet på högkvarteret. "Man kan inte få dubbel NOR, det är mot bestämmelserna". Ja, det var bara att acceptera men något hände, vad vet jag inte men min minnesbild är och det som sas till mig var att frågan hade hamnat i knäet på överbefälhavaren, Ove Vikturin, och att han personligen hade sagt att "Är Curt Johansson lovad dubbel NOR så skall han ha det". Om detta är sant - så heder åt överbefälhavaren. En ceremoni hölls i museet varvid jag fick fästa ytterligare en medalj på Curts synnerligen, med medaljer, välfyllda bröst. Detta är väl dokumenterat i lokalpressen.

Curt Johanssons minne så som det knyts till det militära livet i Östersund vårdas nu av Kamratföreningen Norrlandsartillerister (Kf NA) i Östersund. Detta genom bl a att hans namn nu är inristat på den gravsten som står på A 4:s grav.

Torsten Gerhardsson
För "Bulletinen"
(Klubb 19 i Stockholms tidskrift)

Kamratföreningen säljer:

Norrlands artilleri i beredskap 1939-1945 (NAIB)	150 kr
Norrland fältrittklubb	30 kr
Norrlands artilleri fjällterräng	30 kr
Regoffkåren, mäss och kårtraditioner 1983-1983	30 kr
Den gamla krigsmakten (DGK)	50 kr
Äldre nummer av Norrlandsartilleristen	20 kr
A 4 IF 1902-2002	200 kr
Plansch med reg:s fältförbandsmärken	30 kr
Uniformslitografi 1893-1997	50 kr
Reg:s CD-skiva från 1993	100 kr
Reg:s videofilm (DVD) från 1997	100 kr
Tennsoldat med officer i attila m/1873 och sabel	75 kr
SLUT	
Kamratföreningens (reg:s) slips	300 kr
SLUT	
Rockslagsmärke, kartuschvapnet	70 kr
Medlemsnål, kartuschvapnet	50 kr
Berlock, kartuschvapnet	100 kr
Slipshållare, kartuschvapnet	270 kr
SLUT	
Manschettknappar, kartuschvapnet	310 kr
ev. något kvar	
Vykort, olika motiv	5 kr

Vi förmedlar även beställning på boken om Skansen i Alanäs.

Hur beställa?

Sänd ett brev till kassör Arne Berglund (kassorkfna@artilleri.se) eller med vanlig post:

Kassör Kf NA Arne Berglund
Lillfjällvägen 8
SE-831 71 ÖSTERSUND

eller till C Red så förmedlas beställningen (långsammare):

C Red NA Mikael Andersson
Härkmon 110
SE-836 92 LIT
mandlit@me.com

Norrlands artilleriregemente, A 4

1893-1997
- 2014
121 år

